

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

3.9.2008

EP-PE_TC1-COD(2007)0121(PAR08)

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 3. septembril 2008. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (EP-PE_TC1-COD(2007)0121(PAR08))

PE 411.696

ET

ET

VI LISA

Teatavate ohtlike ainete ühtne klassifitseerimine ja märgistamine

Käesoleva lisa 1. osas esitatakse ühtsete klassifikatsioonide ja märgistuste loetelu sissejuhatus, sealhulgas tabeli 3.1 igale kandlele lisatav teave ning vastavad klassifikatsioonid ja ohulaused, mille puhul tuleb arvestada teatavaid direktiivi 67/548/EMÜ I lisa klassifikatsioonide tõlkimisest tulenevaid asjaolusid.

Käesoleva lisa 2. osas sätestatakse üldpõhimõtted toimikute ettevalmistamiseks, millega tehakse ettepanek ja esitatakse põhjendused ainete ühtseks klassifitseerimiseks ja märgistamiseks ühenduse tasandil.

Käesoleva lisa 3. osas loetletakse ohtlikud ained, mille puhul on ühenduse tasandil lepitud kokku ühtne klassifitseerimine ja märgistamine. Tabelis 3.1 esitatud klassifikatsiooni ja märgistamise aluseks on käesoleva määruse I lisas toodud kriteeriumid. Tabeli 3.2 klassifikatsiooni ja märgistamise aluseks on direktiivi 67/548/EMÜ VI lisas toodud kriteeriumid.

**1. 1. OSA: ÜHTSETE KLASSIFIKATSIOONIDE JA MÄRGISTUSTE LOETELU
SISSEJUHATUS**

1.1. IGALE KANDELE LISATAV TEAVE

1.1.1. Kannete nummerdamine ja aine identifitseerimine

1.1.1.1. *Indeksinumbrid*

3. osa kanded on loetletud vastavalt aine omadustele kõige iseloomulikuma elemendi aatomnumbrile. Orgaanilised ained on oma mitmekesisuse tõttu jagatud klassidesse. Iga aine indeksinumber koosneb reast numbritest, mis on esitatud kujul ABC-RST-VW-Y. ABC vastab kõige iseloomulikuma elemendi või molekuli kõige iseloomulikuma orgaanilise grupi aatomnumbrile. RST on aine järjekorranumber ABC-reas. VW tähistab esinemiskuju, millena ainet toodetakse või turustatakse. Y on kontrollarv, mis arvutatakse vastavalt kümnekohalise ISBNi (International Standard Book Number) meetodile. See number märgitakse veergu pealkirjaga „Indeksinumber“.

1.1.1.2. EÜ numbrid

EÜ number, nt EINECS, ELINCS või NLP („No-longer-polymers”), on aine Euroopa Liidus ametlikult kasutatav number. EINECSi number saadakse Euroopa kaubanduslike keemiliste ainete loetelust (EINECS)¹. ELINCSi number saadakse Euroopa teavitatud ainete loetelust (muudetud) (EUR 22543 EN, Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2006, ISSN 1018-5593). NLP number saadakse „No-longer-polymers” loetelust (muudetud) (Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talituse dokument, 1997, ISBN 92-827-8995-0). EÜ number on seitsmekohaline ning esitatud kujul XXX-XXX-X, kusjuures esimene number on kas 200-001-8 (EINECS), 400-010-9 (ELINCS) või 500-001-0 (NLP). See number märgitakse veergu pealkirjaga „EÜ number“.

1.1.1.3. CASi number

Kande identifitseerimiseks lisatakse ka Chemical Abstracts Service'i (CAS) number. Tuleb märkida, et EINECSi number sisaldab nii aine veevabasid kui ka hüdraatunud vorme ning veevabadel ja hüdraatunud vormidel on sageli erinevad CASi numbrid. Lisatav CASi number käib ainult veevaba vormi kohta ja seetõttu ei kirjelda esitatud CASi number alati kannet sama täpselt kui EINECSi number. See number märgitakse veergu pealkirjaga „CASi number“.

---

¹ EÜT C 146A, 15.6.1990.

1.1.1.4. *Rahvusvaheline keemiline tunnus*

Võimaluse korral nimetatakse ohtlikke aineid nende IUPACi nimetusega. Aineid, mis on kantud EINECSi, ELINCSi või „No-longer-polymers“ loetelusse, nimetatakse nendes loeteludes esineva nimetusega. Mõnel juhul lisatakse ka muud nimetused, nt tavanimetused või üldkasutatavad nimetused. Võimaluse korral nimetatakse taimekaitsetooteid ja biotsiide ISO nimetusega.

Tavaliselt ei mainita lisandeid, lisaaineid ega vähemtähtsaid komponente, kui neil ei ole märkimisväärset osa aine klassifitseerimisel.

Mõningaid aineid kirjeldatakse konkreetse puhtusastme järgi. 3. osasse ei ole kantud nende ainete protsendimäär, mis sisaldavad toimeainet (nt orgaanilisi peroksiide) rohkem; neil võivad olla muud ohtlikud omadused (nt need võivad olla plahvatusohtlikud) ning need tuleks vastavalt klassifitseerida ja märgistada.

Kui on märgitud konkreetset sisalduse piirväärtused, kehtivad need kandega hõlmatud aine(te) suhtes. Eelkõige kannete puhul, kus ainete segu või ainet kirjeldatakse konkreetse puhtusprotsendiga, kehtivad piirväärtused üksnes 3. osas kirjeldatud aine suhtes, mitte aga puhta aine suhtes.

Piiramata artikli 17 lõike 2 kohaldamist, tuleb 3. osasse kantud ainete puhul märgistusel kasutada üht nimetatud osas esitatud nimedest. Teatavate ainete puhul on aine kindlakstegemise hõlbustamiseks esitatud nurksulgudes lisateavet. Seda lisateavet ei ole vaja märgistusele kanda.

Teatavates kannetes on viidatud lisanditele; nendel juhtudel järgneb aine nimetusele tekst: „(sisaldab $\geq$ xx % lisandeid)“. Sellisel juhul loetakse sulgudes olevat viidet osaks aine nimetusest ja see tuleb kanda märgistusele.

1.1.1.5. Kanded ainerühmade kohta

3. osas on esitatud ka hulk rühmakandeid. Nendel juhtudel kehtivad klassifitseerimis- ja märgistusnõuded kõikide asjaomase kirjelduse alla kuuluvate ainete suhtes.

Mõnel juhul kehtivad klassifitseerimis- ja märgistusnõuded konkreetse aine suhtes, mis peaks kuuluma rühmakande alla. Sellistel juhtudel lisatakse aine kohta eraldi kanne 3. osasse ning rühmakande juurde lisatakse märkus „v.a mujal käesolevas lisas kirjeldatud ained“.

Mõnel juhul võivad üksikained olla hõlmatud ka rohkem kui ühe rühmakandega. Nendel juhtudel kajastab aine klassifitseerimine mõlema rühmakande klassifitseerimist. Niisuguste juhtumite korral aga, kus on esitatud sama ohu erinevad klassifikatsioonid, kehtib kõige tõsisemasse kategooriasse kuuluv klassifikatsioon.

Kui ei ole määratletud teisiti, hõlmavad 3. osa kanded soolade kohta (mis tahes nimetuse all) nii veevabasid kui ka hüdraatunud vorme.

Kannetele, mis koosnevad rohkem kui neljast üksikainest, ei lisata tavaliselt EÜ ega CASi numbrit.

1.1.2. Tabeli 3.1 iga kande klassifitseerimise ja märgistamisega seotud teave

1.1.2.1. Klassifitseerimiskoodid

1.1.2.1.1. Ohuklassi ja -kategooria koodid

Iga kande klassifitseerimine põhineb I lisas sätestatud kriteeriumidel kooskõlas artikli 13 punktiga a ning see esitatakse koodina, mis tähistab ohuklassi ja selle ohuklassi piires ühte või mitut kategooriat/alamklassi/tüüpi.

Ohuklasside ja -kategooria koodide iga ohukategooria/alamklassi/tüübi puhul kasutatavad lühendid on esitatud tabelis 1.1.

Tabel 1.1

Ohuklass	Ohuklassi ja -kategooria kood
Lõhkeaine	Unst. Expl. Expl. 1.1 Expl. 1.2 Expl. 1.3 Expl. 1.4 Expl. 1.5 Expl. 1.6
Tuleohtlik gaas	Flam. Gas 1 Flam. Gas 2
Tuleohtlik aerosool	Flam. Aerosol 1 Flam. Aerosol 2
Oksüdeeriv gaas	Ox. Gas 1
Rõhu all olev gaas	Press. Gas*

Tuleohtlik vedelik	Flam. Liq. 1 Flam. Liq. 2 Flam. Liq. 3
Tuleohtlik tahke aine	Flam. Sol. 1 Flam. Sol. 2
Isereageeriv aine või segu	Self-react. A Self-react. B Self-react. CD Self-react. EF Self-react. G
Pürofoorne vedelik	Pyr. Liq. 1
Pürofoorne tahke aine	Pyr. Sol. 1
Isekuumenev aine või segu	Self-heat. 1 Self-heat. 2
Aine või segu, mis veega kokkupuutel eraldab tuleohtlikke gaase	Water-react. 1 Water-react. 2 Water-react. 3
Oksüdeeriv vedelik	Ox. Liq. 1 Ox. Liq. 2 Ox. Liq. 3
Oksüdeeriv tahke aine	Ox. Sol. 1 Ox. Sol. 2 Ox. Sol. 3
Orgaaniline peroksiid	Org. Perox. A Org. Perox. B Org. Perox. CD Org. Perox. EF Org. Perox. G
Metalli söövitav aine või segu	Met. Corr. 1
Äge mürgisus	Acute Tox. 1 Acute Tox. 2 Acute Tox. 3 Acute Tox. 4

Nahasöövitus/-ärritus	Skin Corr. 1A Skin Corr. 1B Skin Corr. 1C Skin Irrit. 2
Raske silmakahjustus/silmade ärritus	Eye Dam. 1 Eye Irrit. 2
Hingamisteede/naha sensibiliseerimine	Resp. Sens. 1 Skin Sens. 1
Mutageensus sugurakkudele	Muta. 1A Muta. 1B Muta. 2
Kantserogeensus	Carc. 1A Carc. 1B Carc. 2
Reproduktiivtoksilisus	Repr. 1A Repr. 1B Repr. 2 Lact.
Mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude	STOT SE 1 STOT SE 2 STOT SE 3
Mürgisus sihtelundi suhtes – korduv kokkupuude	STOT RE 1 STOT RE 2
Hingamiskahjustus	Asp. Tox. 1
Ohtlik vesikeskkonnale	Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1 Aquatic Chronic 2 Aquatic Chronic 3 Aquatic Chronic 4
Ohtlik osoonikihile	Ozone

* Vt märkust U punktis 1.1.3.

1.1.2.1.2. Ohulausete koodid

Vastavalt III lisale esitatakse artikli 13 punkti b kohaselt kindlaksmääratud ohulause(te) kood(id). Lisaks sellele lisatakse teatavate ohulausete puhul kolmenumbrilisele koodile teatavad tähed. Kasutatakse järgmisi lisakoode:

H350i	Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe.
H360F	Võib kahjustada viljakust.
H360D	Võib kahjustada loodet.
H361f	Arvatavasti kahjustab viljakust.
H361d	Arvatavasti kahjustab loodet.
H360FD	Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet.
H361fd	Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.
H360Fd	Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.
H360Df	Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust.

1.1.2.2. Märgistuskoodid

Märgistusveerus on loetletud järgmised elemendid:

- i) V lisa kirjeldatud ohupiktogrammi koodid vastavalt artiklis 26 sätestatud eelisjärjekorra eeskirjadele;
- ii) tunnussõna „ettevaatust” või „hoiatus” vastavalt artikli 20 kolmandas lõigus sätestatud eelisjärjekorra eeskirjadele;
- iii) III lisa kirjeldatud ohulausete koodid vastavalt klassifikatsioonile;
- iv) täiendavate ohulausete koodid esitatakse vastavalt artikli 25 lõikele 1 ja II lisa 1. osas sätestatud eeskirjadele.

1.1.2.3. Konkreetsed sisalduse piirväärtused ja korrutustegurid

Kui konkreetne sisalduse piirväärtus erineb teatava kategooria puhul I lisa märgitud sisaldusest või üldisest sisalduse piirväärtusest, esitatakse see eraldi veerus koos vastava klassifikatsiooniga, kasutades punktis 1.1.2.1.1 sätestatud koode. Kui teatava kategooria puhul ei ole käesolevas lisa konkreetset sisalduse piirväärtust näidatud, tuleb lisandeid, lisaaineid või üksikuid koostisaineid sisaldavate ainete ja segude klassifikatsioonil kohaldada I lisa sätestatud üldisi sisalduse piirväärtusi. Sellesse veergu lisatud tärn (*) näitab, et kande puhul on tegemist ägeda mürgisuse konkreetse sisalduse piirväärtusega vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ (tabel 3.2): vt ka punkti 1.2.1.

Kui ei ole märgitud teisiti, on sisalduse piirväärtuseks aine massiprotsent, mis on arvutatud segu kogumassi suhtes.

Kui korrutustegur on vesikeskkonnale ohtliku ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse klassifitseeritud ainete puhul ühtlustatud, esitatakse see korrutustegur konkreetsete sisalduse piirväärtustega samas veerus. Kui korrutustegur ei ole esitatud tabelis 3.1, määrab aine kohta kättesaadavaid andmeid aluseks võttes korrutusteguri tootja, importija või allkasutaja. Kui tootja, importija või allkasutaja klassifitseerib summeerimismeetodit kasutades segu, mis sisaldab tabelis 3.1 loetletud ainet, kasutatakse seda korrutustegurit. Korrutusteguri määramiseks vt I lisa punkti 4.1.3.5.5.

1.1.3. Kandlele lisatavad märkused

Veerus pealkirjaga „Märkused” on loetletud kandlele lisatav(ad) märkus(ed). Märkuste tähendus on järgmine:

1.1.3.1. *Ainete kindlakstegemise, klassifitseerimise ja märgistamisega seotud märkused*

Märkus A:

Piiramata artikli 17 lõike 2 kohaldamist, peab aine nimetus esinema etiketil vormis, mis on esitatud 3. osas.

3. osas kasutatakse mõnikord üldkirjeldusi, näiteks „... ühendid“ või „... soolad“. Sellisel juhul peab tarnija esitama etiketil korrektse nimetuse, võttes nõuetekohaselt arvesse punkti 1.1.1.4.

Märkus B:

Mõningaid aineid (happed, alused jne) turustatakse erineva sisaldusega vesilahustena ja seetõttu tuleb need lahused erinevalt klassifitseerida ja märgistada, sest oht on eri sisalduste puhul erinev.

3. osa kannetel, millele on lisatud märkus B, on järgmist tüüpi üldnimetus: „lämmastikhape ...%“.

Sellisel juhul peab tarnija märkima etiketile lahuse sisalduse protsendi. Kui pole teisiti märgitud, eeldatakse, et sisaldus arvutatakse massiprotsendina.

Märkus C:

Mõningaid orgaanilisi aineid võib turustada kas teatavate isomeeride kujul või mitme isomeeri seguna.

Sellisel juhul peab tarnija märkima etiketile, kas aine on üks kindel isomeer või isomeeride segu.

Märkus D:

Teatavaid aineid, mis võivad kergesti iseeneslikult polümeeruda või laguneda, turustatakse tavaliselt stabiliseeritud kujul. 3. osas on nad loetletud just sellel kujul.

Siiski turustatakse neid aineid mõnikord ka stabiliseerimata kujul. Sellisel juhul peab tarnija märkima etiketile aine nimetuse järele sõna „stabiliseerimata“.

Märkus E (tabel 3.2):

Inimeste tervisele spetsiifilise mõjuga ained (vt direktiivi 67/548/EMÜ VI lisa 4. peatükki), mis on klassifitseeritud 1. või 2. kategooria kantserogeenseteks, mutageenseteks ja/või reproduktiivtoksilisteks, varustatakse märkusega E, kui need on samuti klassifitseeritud kui väga toksilised (T+), toksilised (T) või kahjulikud (Xn). Nende ainete puhul eelneb riskilausele R20, R21, R22, R23, R24, R25, R26, R27, R28, R39, R68 (kahjulik), R48 ja R65 ning kõikidele nende riskilause kombinatsioonidele sõna "samuti".

Märkus F:

Aine võib sisaldada stabilisaatorit. Kui stabilisaator muudab aine ohtlikke omadusi, nagu on näidatud 3. osas esitatud klassifikatsioonis, tuleb aine klassifitseerida ja märgistada vastavalt ohtlike segude klassifitseerimise ja märgistamise eeskirjadele.

Märkus G:

Seda ainet võib turustada plahvatusohtlikul kujul; sellisel juhul tuleb seda hinnata asjakohaseid katsemeetodeid kasutades. Esitatud klassifikatsioon ja märgistamine osutavad aine plahvatusohtlikkusele.

Märkus H (tabel 3.1):

Selle aine klassifikatsiooni ja märgistust kasutatakse ohtliku/ohtlike omadus(t)e puhul, mida tähistatakse ohulause(te)ga koos näidatud ohuklassi(de) ja -kategooria(te)ga. Artikli 4 nõuded selle aine tootjatele, importijatele ja allkasutajatele kehtivad ka kõikide teiste ohuklasside ja -kategooriate suhtes. Ohuklasside puhul, mille kokkupuuteviis või toime laad nõuab ohuklassi liigendamist alamjaotisteks, peab tootja, importija ja allkasutaja kaaluma kokkupuuteviise ja toime laadi, mida ei ole veel arvesse võetud.

Lõplik etikett peab vastama artiklis 17 ja I lisa punktis 1.2 esitatud nõuetele.

Märkus H (tabel 3.2):

Selle aine klassifikatsiooni ja märgistust kasutatakse ohtliku/ohtlike omadus(t)e puhul, mida tähistatakse ohulause(te)ga koos näidatud ohuklassi(de)ga. Selle aine tootjad, importijad ja allkasutajad on kohustatud viima läbi uurimuse, et olla teadlik asjakohaste ja kättesaadavate andmete olemasolust, mis on aine klassifitseerimiseks ja märgistamiseks olemas kõikide teiste omaduste kohta. Lõplik etikett peab vastama direktiivi 67/548/EMÜ VI lisa punkti 7 nõuetele.

Märkus J:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks või mutageenseks, kui on võimalik tõendada, et aine sisaldab alla 0,1 massiprotsendi benseeni (EINECSi nr 200-753-7). Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete sõest ja naftast saadud ainete puhul.

Märkus K:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks või mutageenseks, kui on võimalik tõendada, et aine sisaldab alla 0,1 massiprotsendi 1,3-butadieeni (EINECSi nr 203-450-8). Kui ainet ei klassifitseerita kantserogeenseks või mutageenseks, tuleb selle suhtes kohaldada vähemalt hoiatuslauseid (P102-)P210-P403 (tabel 3.1) või ohutuslauseid (2-)9-16 (tabel 3.2). Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete naftast saadud ainete puhul.

Märkus L:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks, kui on võimalik tõendada, et aine sisaldab alla 3% Dmso-ekstrakti, mõõdetuna IP 346 meetodil: „polütsükiliste aromaatsete ühendite kindlakstegemine kasutamata määride-baasõlides ja asfalteenidevabades petrooleumifraktsioonides – dimetüülsulfoksiidi ekstraheerimise murdumisnäitaja meetod“, Institute of Petroleum, London. Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete naftast saadud ainete puhul.

Märkus M:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks, kui on võimalik tõendada, et see aine sisaldab alla 0,005 massiprotsendi benzo[a]-püreeni (EINECSi nr 200-028-5). Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete söest saadud ainete puhul.

Märkus N:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks, kui on teada aine rafineerimise kõik etapid ja kui on võimalik tõendada, et aine, millest see on toodetud, ei ole kantserogeen. Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete naftast saadud ainete puhul.

Märkus P:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks või mutageenseks, kui on võimalik tõendada, et aine sisaldab alla 0,1 massiprotsendi benseeni (EINECSi nr 200-753-7).

Kui ainet ei klassifitseerita kantserogeenseks või mutageenseks, tuleb selle suhtes kohaldada vähemalt hoiatuslauseid (P102-)P260-P262-P301 + P310-P331 (tabel 3.1) või ohutuslauseid (2-)23-24-62 (tabel 3.2).

Käesolev märkus kehtib ainult teatavate 3. osas nimetatud komplekssete naftast saadud ainete puhul.

Märkus Q:

Ainet ei pea klassifitseerima kantserogeenseks, kui on võimalik tõendada, et see vastab ühele järgmistest tingimustest:

- lühiajalise biopüsivuse kindlaksmääramiseks tehtud sissehingamiskatse näitab, et üle 20 µm pikkuste kiudude kaalutud poolestusaeg on alla 10 päeva, või
- lühiajalise biopüsivuse kindlaksmääramiseks tehtud intratrahheaalne instillatsioonikatse näitab, et üle 20 µm pikkuste kiudude kaalutud poolestusaeg on alla 40 päeva, või
- asjakohane intraperitoneaalne katse ei näita kantserogeensuse suurenemist või
- sobivas pikaajalises sissehingamiskatses ei ole tuvastatud märkimisväärsed patogeenseid ega neoplastilisi muutusi.

Märkus R:

Kiude ei pea klassifitseerima kantserogeenseteks, kui nende pikkuse põhjal kaalutud geomeetrilise keskmise diameetri ja kahekordse geomeetrilise standardhälbe vahe on üle 6 µm.

Märkus S:

Artikli 17 kohaselt ei ole selle aine jaoks etiketti vaja (vt I lisa punkti 1.3) (tabel 3.1).

Direktiivi 67/548/EMÜ artikli 23 kohaselt ei ole selle aine jaoks etiketti vaja (vt nimetatud direktiivi VI lisa punkti 8) (tabel 3.2).

Märkus T:

Seda ainet võib turustada kujul, milles tal ei ole 3. osa kande klassifikatsioonis näidatud füüsikalisi ohte. Kui käesoleva määruse I lisa 2. osas ettenähtud vastava meetodi või vastavate meetodite tulemused näitavad, et turustatava ainel konkreetsel vormil need füüsikalised ohud puuduvad, klassifitseeritakse aine vastavalt selle katse / nende katsete tulemustele. Vastav teave, sh viide asjaomase(te)le katsemeetodi(te)le, tuleks lisada ohutuskaardile.

Märkus U (tabel 3.1):

Kui turule viiakse gaase, tuleb need klassifitseerida kui „Rõhu all olevad gaasid” ühes järgmises rühmas: surugaas, veeldatud gaas, külmutatud veeldatud gaas või lahustatud gaas. Rühm valitakse vastavalt füüsikalisele olekule sõltuvalt sellest, kuidas gaas on pakendatud ja seega tuleb seda teha iga konkreetse juhtumi puhul eraldi.

1.1.3.2. Segude klassifitseerimise ja märgistamisega seotud märkused

Märkus 1:

Märgitud sisaldus või selle puudumise korral käesolevas määruses sätestatud üldised sisaldused (tabel 3.1) või direktiivis 1999/45/EÜ sätestatud üldised sisaldused (tabel 3.2) tähendavad metallilise elemendi massiprotsenti, mis on arvutatud segu kogumassi suhtes.

Märkus 2:

Märgitud isotsüanaadi sisaldus on vaba monomeeri massiprotsent, mis on arvutatud segu kogumassi suhtes.

Märkus 3:

Märgitud sisaldus on vees lahustunud kromaatioonide massiprotsent, mis on arvutatud segu kogumassi suhtes.

Märkus 5:

Gaasiliste segude sisalduse piirväärtusi väljendatakse mahuprotsendina.

Märkus 7:

Niklit sisaldavad sulamid klassifitseeritakse nahka sensibiliseerivatena, kui eraldumise määr on suurem kui $0.5 \mu\text{g Ni/cm}^2/\text{nädalas}$, nagu mõõdeti Euroopa Standardset katsemeetodit EN 1811 kasutades.

1.1.4 Tabeli 3.2 iga kande klassifitseerimise ja märgistamisega seotud teave

1.1.4.1 Klassifitseerimiskoodid

Iga ohukategooria klassifikatsioon (nagu määratletud direktiivi 67/548/EMÜ artikli 2 lõikes 2) esitatakse tavaliselt lühendina, mis esindab ohukategooriat koos asjakohase riskilause või -lausetega. Mõnel juhul aga (nt on ained klassifitseeritud kui tuleohtlikud, sensibiliseerivad ja osa ained on klassifitseeritud kui keskkonnaohtlikud) kasutatakse üksnes riskilauset.

Iga ohukategooria puhul kasutatavad lühendid on järgmised:

- plahvatusohtlik: E
- oksüdeeriv: O
- eriti tuleohtlik: F+
- väga tuleohtlik: F
- tuleohtlik: R10
- väga mürgine: T+
- mürgine: T
- kahjulik: Xn
- söövitav: C
- ärritav: Xi
- sensibiliseeriv: R42 ja/või R43

- kantserogeenne: Kantserog. kat. (1, 2 või 3)
- mutageenne: Mutag. kat. (1, 2 või 3)
- reproduktiivtoksiline: Repr. kat. (1, 2 või 3)
- keskkonnaohtlik: N või R52 ja/või R53;

1.1.4.2 Märgistuskoodid

- i) direktiivi 67/548/EMÜ II lisa kohaselt ainele määratud täht (vt direktiivi 67/548/EMÜ artikli 23 lõike 2 punkti c). Seda kasutatakse sümboli lühendina ja sellega osutatakse ohtlikkusele (kui see on määratud);
- ii) riskilaused, mida tähistatakse arvude jada ja selle ees asuva tähega “R”, mis viitab konkreetsete ohtude laadile vastavalt direktiivi 67/548/EMÜ III lisale (vt direktiivi 67/548/EMÜ artikli 23 lõike 2 punkti d). Arvud eraldatakse kas sidekriipsuga (-), et tähistada erinevaid ohulauseid seoses konkreetsete ohtudega, või kaldkriipsuga (/), et tähistada ühes lauses kombineeritud märget konkreetsete ohtude kohta vastavalt direktiivi 67/548/EMÜ III lisale;
- iii) ohutuslaused, mida tähistatakse arvude jada ja selle ees asuva tähega “S”, mis viitab soovitatavatele ettevaatusabinõudele vastavalt direktiivi 67/548/EMÜ IV lisale (vt direktiivi 67/548/EMÜ artikli 23 lõike 2 punkti e). Ka sel juhul eraldatakse arvud kas side- või kaldkriipsuga; soovitatavate ettevaatusabinõude tähendus esitatakse direktiivi 67/548/EMÜ IV lisas. Esitatud ohutuslauseid kohaldatakse ainult ainete suhtes; segude puhul valitakse laused vastavalt tavapärastele eeskirjadele.

Tuleb tähele panna, et teatavate ohtlike ainete ja segude müümisel elanikkonnale on kohustuslik kasutada teatavaid S-lauseid.

S1, S2 ja S45 kasutamine on kohustuslik kõikide elanikkonnale müüdavate väga mürgiste, mürgiste ja sööbivate ainete ja segude puhul.

S2 ja S46 kasutamine on kohustuslik kõikide elanikkonnale müüdavatele ohtlike ainete ja segude puhul, välja arvatud nende puhul, mis on liigitatud keskkonnohtlike ainetena.

Ohutuslaused S1 ja S2 on esitatud I lisa sulgudes ja neid võib etiketilt ära jätta ainult siis, kui ainet või segu müüakse tööstuslikuks kasutamiseks.

1.1.4.3 *Konkreetsed sisalduse piirväärtused*

Sisalduse piirväärtused ja nendega seotud klassifitseerimine, mis on vajalikud ainet sisaldavate ohtlike segude klassifitseerimiseks vastavalt direktiivile 1999/45/EÜ.

Kui ei ole märgitud teisiti, on sisalduse piirväärtuseks aine massiprotsent, mis on arvutatud segu kogumassi suhtes.

Kui sisalduse piirväärtusi ei ole esitatud, on sisalduse piirväärtused terviseohu hindamise tavapärase meetodi rakendamise puhul direktiivi 1999/45/EÜ II lisas sätestatud piirväärtused ning keskkonnohtlikkuse hindamise tavapärase meetodi rakendamise puhul III lisas sätestatud piirväärtused.

1.1.4.4 *Mittevastavus tabeliga 3.1 füüsiliste ohtude puhul*

Osa tabelisse 3.2 tehtud kannete füüsilisi ohte on soovitatav ajakohastada koos tehnika arenguga seotud kavandatavate kohandamistega.

Kuni neid kandeid ei ole ajakohastatud, ei ole mõlemasse tabelisse tehtud vastavate kannete füüsilised ohud kooskõlas. Neid kandeid tähistab tabelis 3.2 märged®.

1.2. TABELI 3.1 KLASSIFIKATSIOONID JA OHULAUSED, MIS TULENEVAD DIREKTIIVI 67/548/EMÜ I LISA KLASSIFIKATSIOONIDE TÕLKIMISEST

1.2.1. Miinimumklassifikatsioon

Teatavate ohuklasside, sh ägeda mürgisuse ja sihtorgani kahjustuse puhul korduval kokkupuutumisel ei vasta direktiivi 67/548/EMÜ kriteeriumidele vastav klassifitseerimine otseselt käesoleva määruse ohuklassidesse ja -kategooriatesse klassifitseerimisele. Nendel juhtudel loetakse käesolevas lisa esitatud klassifikatsiooni miinimumklassifikatsiooniks. Seda klassifikatsiooni kohaldatakse juhul, kui ei ole täidetud ükski järgmistest tingimustest:

- tootjal või importijal on juurdepääs andmetele või muule I lisa 1. osas kirjeldatud teabele, mis tingib vajaduse klassifitseerida aine või segu miinimumklassifikatsioonist rangemasse kategooriasse. Sel juhul tuleb kohaldada rangemat kategooriat;

- kui sissehingamisega ägeda mürgisuse katsetes kasutatava aine füüsikaline olek on tootjale või importijale teada, võib miinimumklassifikatsiooni VII lisas oleva tõlketabeli põhjal jagada täpsemateks alajaotusteks. Sel juhul asendab VII lisast tulenev klassifikatsioon käesolevas lisas märgitud klassifikatsiooni, kui need kaks on erinevad.

Kategooria miinimumklassifikatsiooni tähistab tabeli 3.1 veerus „Klassifikatsioon” tärn *.

Tärni * võib esineda ka veerus „Konkreetsed sisalduse piirväärtused ja korrutustegurid”, kus see näitab, et asjakohase kande puhul on tegemist ägeda mürgisuse konkreetse sisalduse piirväärtusega vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ. Neid sisalduse piirväärtusi ei saa „tõlkida” sisalduse piirväärtusteks vastavalt käesolevale määrusele, eriti kui on esitatud miinimumklassifikatsioon. Kui on lisatud tärn *, võib selle kande puhul klassifitseerimine kui äge mürgisus olla erilist tähelepanu nõudev asjaolu.

1.2.2. Kokkupuuteviisi ei saa välistada

Teatavate ohuklasside, nt sihtelundile avalduva mürgisuse puhul tuleks ohulauses märkida kokkupuuteviis ainult juhul, kui on veenvalt tõestatud, et ükski teine kokkupuuteviis I lisa kriteeriumide kohaselt ohtu ei põhjusta. Direktiivi 67/548/EMÜ alusel märgitakse kokkupuuteviis siis, kui oli andmeid, mis õigustasid sellise kokkupuuteviisi puhul klassifitseerimist lausega R48. Direktiivi 67/548/EMÜ alusel klassifitseerimine koos kokkupuuteviisi näitamisega on käesoleva direktiivi alusel muudetud vastavateks klassideks ja kategooriateks, kuid koos üldise ohulausega, mis ei näita kokkupuuteviisi, sest vajalik teave ei ole kättesaadav.

Neid ohulauseid tähistab tabelis 3.1 kaks tähti **.

1.2.3. Ohulaused reproduktiivtoksilisuse kohta

Ohulaused H360 ja H361 osutavad üldisele riskile seoses mõjuga viljakusele ja arengule: „Võib kahjustada / Arvatavasti kahjustab viljakust või loodet“. Kriteeriumide kohaselt võib üldise ohulause asendada ohulausega, mis väljendab üksnes asjassepuutuvat omadust, juhul kui ilmneb, et kas viljakuse või arenguhäirete oht ei ole asjakohane

Et mitte kaotada direktiivi 67/548/EMÜ kohast informatsiooni ühtsete klassifikatsioonide kohta viljakuse ja arenguhäirete osas, on klassifikatsioonid tõlgitud üksnes nende mõjude kohta, mis on klassifitseeritud vastavalt käesolevale direktiivile.

Neid ohulauseid tähistab tabelis 3.1 kolm tähti ***.

1.2.4 Füüsikaliste ohtude õiget klassifitseerimist ei saaks kehtestada

Osa kannete puhul ei ole võimalik füüsikaliste ohtude õiget klassifitseerimist kehtestada, kuna käesolevas määruses sätestatud klassifitseerimiskriteeriumite kohaldamiseks ei ole piisavalt kättesaadavaid andmeid. Kande võib määrata varasemast näidatust erinevasse (ka kõrgemasse) kategooriasse või isegi teise ohuklassi. Klassifitseerimise õigsust kinnitavad katsed.

Füüsikaliste ohtude kanded, mille kinnitamiseks tuleb veel viia läbi katseid, on tähistatud tabelis 3.1 nelja tärniga ****.

2. 2. OSA: ÜHTSE KLASSIFITSEERIMISE JA MÄRGISTAMISE TOIMIKUD

Käesolevas osas on sätestatud üldpõhimõtted toimikute ettevalmistamiseks, millega tehakse ettepanek ja esitatakse põhjendused ühtseks klassifitseerimiseks ja märgistamiseks.

Toimikute metoodika ja vormi aluseks on määruse (EÜ) nr 1907/2006 I lisa punktide 1, 2 ja 3 vastavad osad.

Kõikide toimikute puhul võetakse arvesse asjakohast registreerimistoimikust saadud teavet ning võib kasutada ka muud kättesaadavat teavet. Ohuteabe kohta, mida ei ole varem kemikaaliametile esitatud, lisatakse toimikusse uuringute aruande kokkuvõte.

Ühtse klassifitseerimise ja märgistamise toimik sisaldab järgmist:

- Ettepanek

Ettepanekus sisalduvad asjaomase aine või asjaomaste ainete tunnusandmed ning esitatud ühtse klassifikatsiooni ja märgistuse kohta.

- Esitatud ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse põhjendus

Kättesaadavat infot võrreldakse käesoleva määruse I lisa 2.–5. osas esitatud kriteeriumidega, võttes seejuures arvesse selle 1. osas sätestatud üldpõhimõtteid; see viiakse läbi ja dokumenteeritakse määruse (EÜ) nr 1907/2006 I lisas sisalduva kemikaaliohutuse aruande B osas kehtestatud vorminõuete kohaselt.

- Muude toimete põhjendus ühenduse tasandil

Muude toimete kui kantserogeensuse, mutageensuse, reproduktiivtoksilisuse või hingamisteid ärritavate omaduste puhul esitatakse põhjendused selle kohta, et on vaja võtta meetmeid ühenduse tasandil. See ei kehti ainete suhtes, mis on toimeained direktiivi 91/414/EMÜ või direktiivi 98/8/EÜ tähenduses.

3. 3. OSA: ÜHTSE KLASSIFITSEERIMISE JA MÄRGISTAMISE TABELID

Tabel 3.1: Ohtlike ainete ühtsete klassifikatsioonide ja märgistuste loend on esitatud eraldi IIIa köites.

Tabel 3.2: Ohtlike ainete ühtsete klassifikatsioonide ja märgistuste loend direktiivi 67/548/EMÜ I lisast on esitatud eraldi IIIb köites.
